

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΣΑΒΒΑΤΟ 6 ΜΑΪΟΥ 2023

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Καὶ οὐκ ἐφεύσατο [ὁ μάντις], ἀλλ' ἐπεὶ ἀνέλαβον τὰ ὄπλα, αὐτὸς μὲν ὥσπερ ὑπὸ μοίρας τινὸς ἀρόμενος ἐκπηδήσας πρῶτος ἐμπεσὼν τοῖς πολεμίοις ἀποθνήσκει, καὶ τέθαιπται ἐν τῇ διαβάσει τοῦ Κηφισοῦ· οἱ δ' ἄλλοι ἐνίκων καὶ κατεδίωξαν μέχρι τοῦ ὀμαλοῦ. Ἀπέθανον δ' ἐνταῦθα τῶν μὲν τριάκοντα Κριτίας τε καὶ Ἰππόμαχος, τῶν δὲ ἐν Πειραιεῖ δέκα ἀρχόντων Χαρμίδης ὁ Γλαύκωνος, τῶν δ' ἄλλων περὶ ἑβδομήκοντα. Καὶ τὰ μὲν ὄπλα ἔλαβον, τοὺς δὲ χιτῶνας οὐδενὸς τῶν πολιτῶν ἐσκύλευσαν. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἐγένετο καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπεδίδοσαν, προσιόντες ἀλλήλοις πολλοὶ διελέγοντο. Κλεόκριτος δὲ ὁ τῶν μυστῶν κῆρυξ, μάλ' εὖφωνος ὢν, κατασιωπησάμενος ἔλεξεν· «Ἄνδρες πολῖται, τι ἡμᾶς ἐξελαύνετε; τί ἀποκτεῖναι βούλεσθε; Ἡμεῖς γὰρ ὑμᾶς κακὸν μὲν οὐδὲν πώποτε ἐποιήσαμεν, μετεσχῆκαμεν δὲ ὑμῖν καὶ ἱερῶν τῶν σεμνοτάτων καὶ θυσιῶν καὶ ἑορτῶν τῶν καλλίστων καὶ συγχορευταὶ καὶ συμφοιτηταὶ γενεήμεθα καὶ συστρατιῶται, καὶ πολλὰ μεθ' ὑμῶν κекινδυνεύκαμεν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀμφοτέρων ἡμῶν σωτηρίας τε καὶ ἐλευθερίας».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Κλεόκριτος δὲ... σωτηρίας τε καὶ ἐλευθερίας».

Μονάδες 20

2. Ο Κλεόκριτος μετὰ τὴν νίκη τῶν δημοκρατικῶν ἐκφωνεῖ ἓνα σύντομο λόγο. Σε ποίους ἀπευθύνεται (μονάδες 2), ποίος εἶναι ὁ στόχος του (μονάδες 4) καὶ πῶς τονεπιτυγχάνει (μονάδες 4);

Μονάδες 10

3. Μετὰ τὴν μάχη οἱ δημοκρατικοὶ «...τὰ μὲν ὄπλα ἔλαβον, τοὺς δὲ χιτῶνας οὐδενὸς τῶν πολιτῶν ἐσκύλευσαν» πῶς θα χαρακτηρίζατε τοὺς δημοκρατικούς ἀπὸ τὴν συγκεκριμένη ἐνέργεια;

Μονάδες 10

4. «Θυμηθῆτε, πολῖτες – κι ὅσοι δεν το ξέρετε, μάθετε το – ὅτι στο δεξιὸ ἐκείνων που πλησιάζουν βρίσκονται αὐτοὶ που ἐδῶ καὶ τέσσερις μέρες νικήσατε καὶ πήρατε στο κυνήγι. Στο ἄκρο ἀριστερὸ τοὺς πάλι εἶναι οἱ ἴδιοι οἱ Τριάντα – αὐτοῦ που δίχως σε τίποτα νάχουμε φταίξει μας ἐξόριζαν ἀπὸ τὴν πόλη, μας ἐδίωχναν ἀπὸ τὰ σπίτια μας κ' ἔκαναν προγραφές τῶν ἀγαπημένων μας. Να ὅμως που τώρα τοὺς ἔλαχε κάτι που αὐτοὶ ποτέ δεν περίμεναν, ἐνῶ ἐμεῖς πάντα το εὐχόμεσταν – τοὺς ἀντικρῆζουμε με ὄπλα τὰ ὄπλα στα χέρια! Κάποτε μας ἐπῖαναν τὴν ὥρα που τρώγαμε, τὴν ὥρα που κοιμόμασταν, τὴν ὥρα που ἤμασταν στὴν Ἀγορά· ἄλλοι ἐξοριστήκαμε ὄχι μόνο ἀναίτια, ἀλλὰ δίχως νὰ βρισκόμαστε καν στὴν πόλη». Ξενοφῶντος Ἑλληνικά, 2.4 §13-14 [Μετάφραση: Ρόδης Ρούφος]

Αξιοποιώντας ἀναφορές καὶ ἀπὸ τὰ δύο κείμενα που σας ἔχουν δοθεῖ (πρωτότυπο καὶ μεταφρασμένο), νὰ ἀξιολογήσετε τὴν στάση τῶν δημοκρατικῶν καὶ τῶν

ολιγαρχικών απέναντι στους πολιτικούς τους αντιπάλους και στην έννοια της πατρίδας.

Μονάδες 10

5. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. ἀγόμενος	α. αμέτοχος
2. ἐμπεισῶν	β. ευθανασία
3. ἀποθνήσκει	γ. οδηγός
4. ἀποκτεῖναι	δ. παράπτωμα
5. μετεσχέκαμεν	ε. ταφή
	ζ. αποθήκη
	η. αυτοκτονία

Μονάδες 10

6. α) Να γραφεί η γενική ενικού και η γενική και δοτική πληθυντικού: ἄνδρες πολῖται, τῶν ἀρχόντων, τοὺς χιτῶνας, ὁ κῆρυξ, θάλατταν.

Μονάδες 5

β) Να γραφούν οι ακόλουθοι τύποι:

ἀποθνήσκει: β' ενικό ευκτικής ίδιου χρόνου και φωνής

ἔλαβον: απαρέμφατο ίδιου χρόνου και φωνής

ἐρένετο: γ' πληθυντικό ευκτικής ίδιου χρόνου και φωνής

ἐποίησαμεν: β' ενικό υποτακτικής ίδιου χρόνου και φωνής

κεκινδυνεύκαμεν: απαρέμφατο παρακειμένου στην ίδια φωνή

Μονάδες 5

7. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου:

ἐν τῇ διαβάσει: είναι στο

τῶν πολιτῶν: είναι στο

ὁ κῆρυξ: είναι στο

ἀποκτεῖναι: είναι στο

συμφοιτηταί: είναι στο

Μονάδες 10

8. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως **Σωστές (Σ)** ή **Λανθασμένες (Λ)**:

Ο Ξενοφώντας

α) έζησε τις περιπέτειες της Αθήνας στα χρόνια του Πελοποννησιακού πολέμου μέχρι την αποκατάσταση της δημοκρατίας το 403 π.χ.

β) επέστρεψε στην Αθήνα από την εξορία μετά την προσέγγιση Αθηναίων και Σπαρτιατών εναντίον των Θηβαίων.

γ) έγραψε ιστορικά, ρητορικά και διδακτικά έργα.

δ) διαθέτει τη βαθειά φιλοσοφημένη σκέψη και τη διεισδυτικότητα του Θουκυδίδη.

ε) ξεχώριζε από τους ιστορικούς του 4^{ου} αι. π.Χ. για την απλότητα του ύφους, την καθαρότητα των νοημάτων, την ποικιλία των θεμάτων και των ενδιαφερόντων του.

Μονάδες 10

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ